

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΦΥΛ52

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΦΥΛΟΥ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ, ΘΕΩΡΙΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (ΦΥΛ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	ΦΥΛ52	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	Θεωρίες φύλων, σεξουαλικότητες και ταυτότητες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες φόρτου και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου: 21-23 ώρες x 13 εβδομάδες		280-300	10 ECTS
ΤΥΠΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ <i>Υπ Υποχρεωτική/Επιλογής/Κατ' επιλογήν υποχρεωτική</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα για αυτή τη Θ.Ε.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ(URL)	https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/spoudes-fylou/topics/#fyl52 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (https://courses.eap.gr/login/index.php), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές/φοιτήτριες και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της ΘΕ, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της συγκεκριμένης ΘΕ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να: - γνωρίζουν την ιστορική διαμόρφωση των θεωριών σχετικά με τα φύλα. - κατανοούν ότι οι θεωρίες των φύλων αντλούν από διαφορετικά μεταξύ τους κοινωνικά και επιστημολογικά συμφραζόμενα. - γνωρίζουν τις έννοιες οι οποίες έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση των θεωριών για τα φύλα. - γνωρίζουν τις διαδικασίες παραγωγής αρρενωποτήτων και θηλυκοτήτων σε συγκεκριμένα

κοινωνικά συμφραζόμενα. • μπορούν να αναλύουν πτυχές της κοινωνικής πραγματικότητας με τα εργαλεία των διαφορετικών θεωριών φύλων • αναλύουν εκδοχές της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας ως αποτελέσματα κοινωνικής συναίνεσης ή σύγκρουσης. • εντάσσουν τις θεωρίες των φύλων στην ευρύτερη κοινωνιολογική θεωρία. • μπορούν να αξιοποιούν τις θεωρίες των φύλων στο σχεδιασμό προγραμμάτων ισότητας.	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί η ΘΕ;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον. • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα. • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Σκοπός της ΘΕ είναι η εισαγωγή σε ορισμένες βασικές έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις σε θέματα φύλου και σεξουαλικότητας. Αντλώντας από μια διεπιστημονική προοπτική, θα πραγματοποιηθεί κριτική ανάλυση θεματικών όπως οι έμφυλες ανισότητες, ο σεξισμός, η ετεροκανονικότητα, οι μορφές οικιακής οργάνωσης, οι σεξουαλικές ταυτότητες και ο άνισος καταμερισμός εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην παρουσίαση των σχέσεων εξουσίας, οι οποίες διέπουν τη σχέση ανάμεσα σε πρακτικές και ταυτότητες.

Με τη βοήθεια των βασικών θεωριών θα επιχειρήσουμε την προσέγγιση των ρόλων, των στάσεων, στερεοτύπων που συνδέονται με την κοινωνική κατασκευή της έμφυλης ταυτότητας. Θα αντιμετωπίσουμε δηλαδή την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα ως κατηγορίες ανάλυσης ιστορικά διαμορφωμένες, οι οποίες διαπλέκονται, αλληλοεξαρτώνται και σχετίζονται με τις σχέσεις εξουσίας που δεσμεύουν άτομα και ομάδες. Με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα, θα αναλυθούν τα κομβικά σημεία, οι μεταβλητές και οι ιδιότητες, που διαμορφώνουν πολλαπλές σχέσεις υποτέλειας με έμφυλη διάσταση. Ενδεικτικά η ΘΕ περιλαμβάνει τις υπο- ενότητες:

1. Βασικές θεωρίες φύλου:

Θα παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες φύλων με αφετηρία το αντιθετικό σχήμα «βιολογικό» vs «κοινωνικό» φύλο, καθώς και οι κριτικές που τους έχουν ασκηθεί.

- Η κοινωνική κατασκευή του φύλου
- Φιλελεύθερος Φεμινισμός
- Ριζοσπαστικός και Μαρξιστικός Φεμινισμός

- Οικοφεμινισμός
- Το φύλο ως επιτέλεση
- Οι μελέτες για την αρρενωπότητα.

2. Γυναίκες» και «Άνδρες» ως οικουμενικές κατηγορίες ανάλυσης

Θα εξεταστούν οι προσεγγίσεις που αμφισβητούν την οικουμενική ισχύ των εννοιών «γυναίκα» και «άνδρας», μέσα από το πρίσμα των Κοινωνικών Επιστημών. Καθώς άτομα και ομάδες τοποθετούνται πάντα σε δίκτυα όπου συνυπάρχουν διαφορετικές μεταβλητές, όπως η φυλή, η εθν(ο)τικότητα, η σεξουαλικότητα, η κοινωνική τάξη, η αρτιμέλεια, κ.λπ, οι ταυτότητες συγκροτούνται σε ιστορικά πλαίσια. Θα αναλυθούν οι θεωρητικές και μεθοδολογικές συνθήκες που καθορίζουν τις αρρενωπότητες και τις θηλυκότητες, καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις εξουσίας.

3. Θεωρίες για τη σεξουαλικότητα

Η σεξουαλικότητα θα αναλυθεί ως έννοια, η οποία σχετίζεται με και παράγεται από κοινωνικά, ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.

- Η ιστορική διάσταση της σεξουαλικότητας
- Η «επιστήμη» της σεξολογίας.
- Φυλετικές πολιτικές σεξουαλικότητας
- Κινηματικές πρακτικές και σεξουαλικότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	• Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η οποία συμπληρώνεται από: • 3 Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις 4 ωρών η κάθε μία • προσωπική επικοινωνία και ανατροφοδότηση, όπου χρειάζεται (συμβουλευτικός ρόλος μελών ΣΕΠ)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Δυνατότητες των ΤΠΕ αξιοποιούνται στη ψηφιακή πλατφόρμα courses που συνιστά ένα σύγχρονο περιβάλλον εξ αποστάσεως μάθησης (λ.χ. χώρος διαλόγου και υλοποίησης δημιουργικών δραστηριοτήτων). Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (cisco webex) και λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι εκπαίδευσης. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ
	3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12
	2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)	60
	1 εργασία εξαμήνου	55
	Εξετάσεις	4
	Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)	149-169

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)	280-300
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εκπόνηση γραπτών εργασιών κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου με συντελεστή βαρύτητας στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 40%. Τελικές γραπτές εξετάσεις, ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 60%. Για περαιτέρω πληροφορίες μεταβείτε στον Οδηγό Σπουδών του ΕΑΠ.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασίου, Α., (επιμ.), Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική, Νήσος, Αθήνα 2006.

Αντμάν, Μ.-Ε., Βία και πονηριά. Γυναίκες και άνδρες σ' ένα ελληνικό χωριό, Καστανιώτης, Αθήνα 1987.

Αποστολέλλη, Α., Χαλκιά, Α., Σώμα / Φύλο / Σεξουαλικότητα. ΛΟΑΤΚ πολιτικές στην Ελλάδα, Πλέθρον, Αθήνα 2012.

Arnot, M., Διαδικασίες αναπαραγωγής του φύλου. Εκπαιδευτική θεωρία και φεμινιστικές πολιτικές, μτφρ. Χρ. Αθανασιάδου, Κ. Δαλακούρα, επιστημονική επιμέλεια Β. Δεληγιώργη – Κουιμτζή, Μεταίχμιο, Αθήνα 2006.

Butler, J. Αναταραχή φύλου : Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας, μετφρ. Γιώργος Καραμπέλας, επιμέλεια Βενετία Καντσά, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2009.

Βαρίκα, Ε., Με διαφορετικό πρόσωπο. Φύλο, διαφορά και οικουμενικότητα, Κατάρτι, Αθήνα 2000.

Βασιλειάδου, Δ., Γιαννιτσιώτης, Γ., Διαλέτη, Α., Πλακωτός, Γ., (επιμ.), Ανδρισμοί. Αναπαραστάσεις, υποκείμενα και πρακτικές από τη μεσαιωνική μέχρι τη σύγχρονη περίοδο, Gutenberg, Αθήνα 2019.

Γιαννακόπουλος, Κ., (επιμ.), Σεξουαλικότητα. Θεωρίες και Πολιτικές της Ανθρωπολογίας, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006.

Chodorow, Nancy J., Θηλυκότητες, αρσενικότητες, σεξουαλικότητες. Από τον Φρόυντ έως τις μέρες μας, Επέκεινα, Αθήνα, 2019.

Connell. R. W., Το Κοινωνικό Φύλο, μτφρ. Ε. Κοτσιφού, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2006.

Evans, M., Φύλο και Κοινωνική Θεωρία, Μεταίχμιο, 2004.

Καρακατσούλη, Άννα, Levine, Philippa (επιμ.), Φύλο και αυτοκρατορία, Πεδίο, Αθήνα 2016.

Laqueur, T., Κατασκευάζοντας το Φύλο. Σώμα και κοινωνικό φύλο από τους αρχαίους Έλληνες ως τον Φρόιντ, μτφρ. Π. Μαρκέτου, εισαγ., Κ. Γιαννακόπουλος, Πολύτροπον,

Αθήνα 2003.

Μαρινούδη, Δ., Η ζωή χωρίς εμένα. Έμφυλα υποκείμενα εντός και εκτός των κινηματικών χώρων, Futura, Αθήνα 2017.

Μπακαλάκη Α., Αθρωπολογία, γυναίκες και φύλο, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1994.

Bryson, V., Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία, μτφρ. Ε. Πανάγου, Μεταίχμιο, 2004.

Νασιάκου, Μ., “Απόψεις για το μητρικό ένστικτο”, Δίνη: φεμινιστικό περιοδικό, 7, 87:91.

Nussbaum, M., C., Φύλο και Κοινωνική Δικαιοσύνη, μτφρ. Ν. Καλαϊτζής, θεώρηση μετφρ. Κ. Παπαγεωργίου, Εκδόσεις Scripta, 2005.

Παντελίδου Μαλούτα, Μ., Το φύλο της δημοκρατίας. Ιδιότητα του πολίτη και έμφυλα υποκείμενα, Σαββάλας, Αθήνα 2002.

Παπαγεωργίου, Γ., Ηγεμονία και Φεμινισμός, Τυπωθήτω, 2004.

Παπαθανασίου, Ν., Χριστίδη, Ε-Ο, Συμπερίληψη και ανθεκτικότητα. Βασικές αρχές ψυχοκοινωνικής στήριξης σε θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας, έκφρασης και χαρακτηριστικών φύλου, Gutenberg, Αθήνα 2021.

De Beauvoir, S., Το δεύτερο φύλο, μτφρ. Κ. Σιμόπουλου, Γλάρος, 1979.

Σερεμετάκη, Κ., Ν., (επιμ.), Διασχίζοντας το σώμα : Πολιτισμός, Ιστορία και Φύλο στην Ελλάδα, Νέα Σύνορα – Λιβάνη, Αθήνα 1993.